

De Parochieregisters van Buggenhout – Ten geleide

Algemeen wordt aangenomen dat de pastoors sinds het Concilie van Trente (1563) gehouden werden tot het houden van parochieregisters. Dit klopt niet helemaal. In sommige bisdommen waren er reeds vroeger richtlijnen terzake.¹

In 1563 op het reeds aangehaalde Concilie, werden de eerste algemene maatregelen getroffen : de pastoors werden verplicht de dopen op te tekenen met vermelding van peter en meter en de huwelijksakten, met vermelding van de getuigen.

Vele dorpspastoor zagen dit als een “dubbel” werk, want de diensten werden reeds opgetekend, zij het in hun rekeningen. Enkele herinneringen waren dus noodzakelijk, zodat in principe de meeste parochieregisters op het platteland aanvangen rond 1615. In een brief van 21 maart 1752 dan, besliste gouverneur Karel Van Lorreinen tot het opmaken van dubbels van deze parochieregisters, die elk jaar dienden overhandigd te worden aan de plaatselijke overheid.

Door het besluit van 29 prairial IV (17 juni 1796), tenslotte, werden de pastoors gedwongen hun registers te deponeren bij de burgerlijke overheid. Deze datum wordt gezien als einddatum voor de parochieregisters “ancien regime”, want de pastoors bleven – gelukkig voor ons genealogen – hun registers bijhouden.

Werkwijze van deze bewerking

In 1987 gaf pastoor Verberckmoes van Lebbeke Heizijde – als een der pioniers – het alfabetisch repertorium van de families te Buggenhout uit (1624-1850). Dit werk is nog samengesteld met de klassieke typemachine op stencils en is heden ten dage niet meer overal te raadplegen.

In het kader van de opstelling van een wegwijzerbestand voor de regio brussel-dendermonde-st niklaas, kortom vlaams brabant en klein brabant, werkt ondergetekende al enkele jaren aan elektronische bewerkingen van klappers en parochieregisters welke dan in globo op het net geplaatst worden (zie oa. de website van heemkring londerzeel). Ook Buggenhout is alzo aan de beurt gekomen, zij het dan dat deze bewerking niet is gebeurd op basis van de akten van de parochieregisters, zoals in andere parochies, maar op basis van het werk van EH Verberckmoes. Mogelijke fouten die in dat werk voorkomen, werden dan onvermijdelijk mee overgenomen, zodat raadplegen van de akten in de POB Buggenhout steeds aangeraden wordt.

Dan over de vorm, die velen misschien zullen afkeuren...

Onderhavige bewerking werd gedaan met het oog op gemakkelijke opzoeken en wil geenszins in de plaats treden van de originele werken, klappers of parochieregisters. Het is dus eerder te zien als een “wegwijzerbestand” voor zij die de weg kwijt zijn...

De namen werden herleid tot hun grondvorm én tot een huidige veel voorkomende variant.

---

¹ 1481 : beslissing van de bisschop van Doornik waarbij bevolen werd de dopen op te schrijven met aanduiding van peter en meter

De voornamen werden ook herleid tot eenzelfde vorm.

Zo gelden volgende vuistregels :

- Van Assche bv. wordt geschreven als Assche, Van
- Van Der Heyden en Verheyden bv. kan je terugvinden onder Heyden, Ver
- Claes wordt Claessens
- Van Hove en Verhoeven zijn allebei terug te vinden onder “hoeven, ver”
- Jansens wordt Janssens
- Deckers kan je terugvinden onder Decker, De, Smets onder Smet, De
- Averal en Haverals zijn beide terug te vinden onder Haverals, voor sommige namen kan het ook omgekeerd zijn.
- Van Zeebroeck kan je terugvinden onder Seghbroeck, van
- Van Der Perre, Van De Perre, Van Den Perre..., het wordt allemaal Perre, Van De

Dit zijn maar enkele vuistregels. U kan hiervoor ook de file met verwijzingen raadplegen (electronische versie). Ik ben er me van bewust dat dit heel wat gefrons zal oproepen, doch gelieve in gedachten te houden dat deze parochie aldus onderdeel vormt van een groter geheel waarin men eerst kan zoeken om later in detail (en op de juistgeschreven naam) voor te zoeken in de originele bronnen. Ik wil immers vermijden dat men genealogie gaat bedrijven van achter een PC – scherm : genealogie bedrijven gaat enkel en alleen op basis van de originele akten.

Om enigszins tegemoet te komen aan dit bezwaar, werd de lijst van de doopheffers niet omgewerkt, maar geven wij de namen weer in de schrijfwijze waarin ze opgetekend werden.

Namen die niet in de klapper voorkomen maar die uit andere bronnen komen, zijn in italic gedrukt (schuin) evenals namen die moeilijk leesbaar zijn in de akten

Voor aan- of opmerkingen of verbeteringen, kan je steeds bij ondergetekende terecht

Luc Annaert
luc_bieke@skynet.be

zomer 2005